

همه ی اعداد بر یک بخش پذیر هستند.

قانون تقسیم بر ۲:

عددی بر ۲ بخش پذیر است که رقم یکانش بر ۲ بخش پذیر باشد و یا یکان آن زوج باشد. باقی

مانده تقسیم هر عدد بر ۲ صفر است.

مثال- همه ی اعداد زوج بر ۲ بخش پذیر هستند.

قانون تقسیم بر ۳:

عددی بر ۳ بخش پذیر است که مجموع ارقامش بر ۳ بخش پذیر باشد. مثل جمع ارقام ۷ و ۸ که عدد ۱۵ می شود (می توانم مجدداً ارقام ۱۵ را نیز با هم جمع نمود) که می شود ۶ (البته این راه برای زمانی که جواب جمع عددی بزرگ شود). پس عدد ۶ و ۱۵ بر ۳ بخش پذیر است. و باقی مانده ی تقسیم هر عدد بر ۳، صفر است.

مثال- مجموع رقم های عدد ۷۵۱۲ برابر ۱۵ است و ۱۵ بر ۳ بخش پذیر می باشد، و اگر ۵ و ۱ را با هم جمع کنیم، برابر ۶ می شود، و ۶ بر ۳ بخش پذیر می باشد. پس: عدد ۷۵۱۲ بر ۳ بخش پذیر است.

قانون تقسیم بر ۴:

الف) عددی بر ۴ قابل قسمت است که دو رقم سمت راست آن بر ۴ قابل قسمت باشد. باقی مانده تقسیم هر عدد بر ۴ مساوی با صفر است.

مثال- عدد ۵۲۸۴ بر ۴ بخش پذیر است. زیرا ۸۴ بر ۴ بخش پذیر است.
ب) عددی بر ۴ بخش پذیر است که رقم یکان به اضافه ی ۲ برابر رقم دهگان آن بر ۴ بخش پذیر باشد. مثال- عدد ۱۵۶۸ بر ۴ بخش پذیر است. زیرا $20 = 8 + 6 \times 2$ و 20 بر ۴ بخش پذیر می باشد.

قانون تقسیم بر ۵:

عددی بر ۵ بخش پذیر است که رقم یکانش ۵ یا ۰ باشد. (یا ۵ باشد) باقی مانده تقسیم هر عدد بر ۵ صفر است.

مثال- اعداد ۶۵، ۲۴۰ و ۸۰۰ بر ۵ بخش پذیر هستند.

قانون تقسیم بر ۶:

عددی بر ۶ بخش پذیر است که ۲ و ۳ بخش پذیر باشد. (قانون تقسیم ۲ و ۳ را دارا باشد). زیرا: $(3 \times 2 = 6)$ یعنی عدد ۶ از حاصل ضرب ۲ و ۳ به دست می آید.

مثال- عدد ۱۳۲ هم بر ۲ و هم بر ۳ بخش پذیر است. پس بر ۶ نیز بخش پذیر است.

قانون تقسیم بر ۷:

عددی بر ۷ بخش پذیر است که اگر ۲ برابر رقم یکان آن را از عددی که از حذف یکان به دست آمده کم کنیم، عدد حاصل بر ۷ بخش پذیر باشد. (در صورت لزوم این عمل را چندین بار تکرار می کنیم تا به نتیجه برسیم).

مثال- عدد ۵۱۹۴ بر ۷ بخش پذیر است. زیرا:

$$5194 (4 \times 2 = 8)$$

$$519 - 8 = 115 (1 \times 2 = 2)$$

$$51 - 2 = 49$$

۴۹ مضربی از ۷ است. بنابراین ۵۱۹۴ بر ۷ بخش پذیر است.

قانون تقسیم بر ۸:

الف) عددی بر ۸ قابل قسمت است که سه رقم سمت راست آن بر ۸ قابل قسمت باشد.

مثال- اعداد ۴۵۰۰ و ۷۰۶۵۶ بر ۸ بخش پذیر هستند. زیرا سه رقم سمت راست آن ها یعنی صفر و ۶۵۶ بر ۸ بخش پذیر هستند.

ب) عددی بر ۸ بخش پذیر است که ۲ برابر رقم دهگان به اضافه ی ۴ برابر رقم صدگان آن بر ۸ بخش پذیر باشد.

مثال- عدد ۶۵۳۲۱ بر ۸ بخش پذیر است. زیرا $16 = 2 \times 2 + 3 \times 4$ و ۱۶ بر ۸ بخش پذیر می باشد.

قاعده تقسیم بر ۹:

عددی بر ۹ بخش پذیر است که مجموع ارقامش بر ۹ بخش پذیر باشد. باقی مانده تقسیم عدد بر ۹ همان باقی مانده تقسیم مجموع ارقام آن عدد بر ۹ است.

مثال- عدد ۵۱۴۸ بر ۹ بخش پذیر است. زیرا مجموع رقم های آن یعنی ۱۸ بر ۹ بخش پذیر است.

قانون تقسیم بر ۱۰:

عددی بر ۱۰ بخش پذیر است که رقم یکان آن صفر باشد.

مثال- اعداد ۷۰، ۱۲۰۰ و ۸۱۰ بر ۱۰ بخش پذیر هستند.

قانون تقسیم بر ۱۱:

عددی بر ۱۱ بخش پذیر است که اگر ارقام آن را یکی در میان به دو دسته تقسیم کنیم و مجموع ارقام هر دسته را به دست آوریم و سپس دو عدد به دست آمده را از هم کم کنیم عدد حاصل بر ۱۱ بخش پذیر باشد.

مثال- عدد ۵۲۴ ۰۳۱۲ بر ۱۱ بخش پذیر است زیرا:

$$5 + 4 + 2 + 2 = 14$$

$$2 + 0 + 1 = 3$$

$$14 - 3 = 11$$

قانون تقسیم بر ۱۲:

عددی بر ۱۲ بخش پذیر است که بر ۳ و ۴ بخش پذیر باشد.

مثال- اعداد ۷۲ و ۱۲۰ و ۴۸۰ بر ۱۲ بخش پذیر هستند.

قانون تقسیم بر ۱۳ :

عددی بر ۱۳ بخش پذیر است که اگر ۴ برابر رقم یکان آن را با عددی که از حذف یکان به دست آمده جمع کنیم، حاصل بر ۱۳ بخش پذیر باشد. (در صورت لزوم این عمل را چندین بار تکرار می کنیم تا به نتیجه برسیم.)

مثال- عدد ۲۴۷ بر ۱۳ بخش پذیر است. زیرا:

$$۲۴۷ (۴ \times ۷ = ۲۸)$$

$$۲۴ + ۲۸ = ۵۲ (۴ \times ۲ = ۸)$$

$$۵ + ۸ = ۱۳$$

قانون تقسیم بر ۱۴ :

عددی بر ۱۴ بخش پذیر است که بر ۲ و ۷ بخش پذیر باشد. ($۱۴ = ۲ \times ۷$)

مثال- عدد ۲۳۵۴ هم بر ۲ و هم بر ۷ بخش پذیر است. پس بر ۱۴ نیز بخش پذیر است.

قانون تقسیم بر ۱۵ :

عددی بر ۱۵ بخش پذیر است که بر ۳ و ۵ بخش پذیر باشد. ($۱۵ = ۳ \times ۵$)

مثال- عدد ۴۳۵۰ هم بر ۳ و هم بر ۵ بخش پذیر است. پس بر ۱۵ نیز بخش پذیر است.